

Didaktická pomůcka: Digitální propast

Autorky: Christa Markom, Jelena Tošić, Magdalena Steger

V dnešní době se lidé setkávají s digitálním světem v mnoha oblastech svého každodenního života. Oblasti, jako je zdravotnictví, školství, banky, státní správa a knihovny, využívají ICT (informační a komunikační technologie), které se tak stávají nezbytným nástrojem, aby občané mohli dané služby využívat. K tomu potřebují umět například používat internet, e-mail, blogy nebo sociální sítě a mít k nim přístup. Ne každý však tyto znalosti má. Tím vzniká digitální propast neboli digital divide.

O co jde?

Jako první krok by si učitelé měli přečíst pojmy digitální propast, digitální věková nerovnost, digitální nerovnost mezi muži a ženami a digitální queer nerovnost na webových stránkách digitclue.net. Měli by si poznamenat nejdůležitější aspekty a také se zaměřit na témata, která jsou pro jejich žáky důležitá. V následujících příkladech najdete různé úkoly, nad kterými se můžete pokusit zamyslet. Je možné je řešit samostatně, ale i společně se studenty.

Vyzkoušejte to

Příklad 1

Pomocí aplikací, jako je Mural nebo Power Point, vytvořte myšlenkovou mapu, která ukáže rozdíly a podobnosti přečtených pojmů. Diskutujte o myšlenkové mapě i o pojmech se studenty. Můžete použít následující otázky:

- Jaké jsou důvody, proč lidé nemají přístup k digitálním médiím?
- Dokážete si představit nějakou situaci, kdy lidé aktivně nechtějí mít přístup k digitálním médiím?
- Kteří lidé mohou mít s používáním digitálních médií potíže?
- Je něco, co byste ke konceptu digitální propasti doplnili, nebo máte pocit, že nějaký aspekt chybí?

Po diskusi o pojmech ve třídě by se studenti měli zamyslet nad tvrzeními uvedenými v písemných termínech digitální propast, digitální věková nerovnost, digitální nerovnost mezi muži a ženami a digitální queer nerovnost. Mohou ze svého pohledu potvrdit, co pojmy říkají o různých propastech, nebo se setkali s jinými situacemi? Platí například pro jejich rodinu, že mladší členové mohou využívat digitální média ve větší míře než ti starší? Jde o to zamyslet se nad tvrzeními a zjistit, zda jsou v kontextu života žáka pravdivá, nebo zda se jedná o předsudky.

Příklad 2

Před čtením a/nebo diskusí o konceptu digitální propasti by studenti měli tento koncept zpracovat uměleckým způsobem. Studenti by měli graficky znázornit koncept digitální propasti a své vlastní zkušenosti a myšlenky o něm. K tomu by měli použít program "Paint", který je často předinstalován na počítačích. Jako online nástroj můžete použít program "Tinyimage", který najdete na následujícím odkazu: <https://www.tinyimage.de/>. Alternativou může být PowerPoint, Word nebo Adobe.

Po nakreslení/namalování konceptu je třeba obrázky probrat ve třídě. Studenti by měli vysvětlit, nad čím přemýšleli. Jako poslední krok by učitelé měli představit koncept digitální propasti na webových stránkách digitclue.net. Ve třídě by měla proběhnout diskuse o rozdílech a podobnostech mezi pojmy na webových stránkách a představami studentů.

Příklad 3

Koncept digitální propasti by měl být představen a diskutován ve třídě. Pro lepší pochopení je možné představit pojmy digitální nerovnost mezi muži a ženami, digitální queer nerovnost a digitální věková nerovnost. Pro toto cvičení je důležité, aby studenti věděli, co je to digitální propast. Poté by se studenti měli zamyslet nad jednou osobou, které se digitální propast týká (může to být osoba, která se dobrovolně rozhodla digitální technologie nepoužívat). Studenti by měli napsat krátký příběh z pohledu této osoby, popsat její situaci, důvody, pocity atd.

Řekněte to kolegům

Po práci a diskusi se studenty se můžete o jejich tvůrčí práci podělit s kolegy po celém světě. Za tímto účelem můžete sdílet umělecká díla vytvořená na téma digitální propasti na mapě digitální inkluze, kterou najdete na webových stránkách DigitClue. D.I. Mapa je mapa světa, na které mohou uživatelé sdílet projekty, materiály, nápady a komentáře týkající se digitální inkluze ve svých zemích.

Přemýšlejte dál

Nyní jste se zamysleli nad digitální propastí a diskutovali o ní z vlastního pohledu i z pohledu studentů. Dozvěděli jste se, že digitální propast znamená pro každého něco jiného. U různých lidí způsobuje digitální propast jiné problémy. Nyní vás vyzýváme, abyste se nad tímto tématem zamysleli z jiné perspektivy.

Představte si, že potkáte člověka ze 17. století, který o nových technologiích a digitální propasti nic neví. Jak by takový člověk viděl náš digitální svět a digitální propast? Jaké otázky by mohl mít a jak byste mu na ně odpověděli? Napadá vás nějaká rada pro tuto osobu, jak by se mohla vyhnout digitální propasti, až se vrátí do 17. století?